ఆశపొరపాటు చెయ్యకు!

ఇచ్ఛాపురపు జగన్నాథరావు

రోజంతా నిర్విరామంగా వర్షం కురుస్తోంది.

కిటికిలోనించి తదేకంగా చూస్తూ, పది నిమిషాలు నాతో మాట్లాడకుండా ఏదో ఆలోచిస్తోన్నట్టు ఉండిపోయింది, సుజాత.

మరో నిమిషం ఆమె ఆలోచన లేమిటోనని ఆలోచిస్తూ గడిపాను - కాని ఒక మానవుడి ఆలోచనల్ని మరొక మానవుడెలాగ అనుసరించగలడు? సామాన్య పరిస్థితుల్లోనే అది దుష్కరం... ముసురు పట్టిన సాయంకాలం, సుజాతలాటి మనిషి మనసులో ఏం ఆలోచనలున్నాయో ఎలాగ తెలుస్తుంది?

సుజాత కళ్ళలో ఏవో కలలున్నాయి...

కలలంటే నాకు భయం. ఉన్న సంతృప్తిని లేకుండాచేసి, లేని ఆసంతృప్తిని తెచ్చిపెట్టి జీవితంలో ఉన్న కొంచెం ఆనందాన్నీ మాయం చేస్తాయి కలలు... ఆ కలల నిమిషాలు నిజాల గంటలకి సరితూగవు.

సుజాత కలలంటే మరీ భయం నాకు.

ఆమె హృదయంలో నామీద ప్రేమకి హద్దులు లేవని నాకు తెలుసును. కాని, ఆమె చాలా ఆలోచించే మనిషి. ఆ ఆలోచన లెంత వాస్తవంగా ప్రారంభించినా, ఏదో ఒకచోట అవి మీదిమీదికి వెళ్ళి మా చక్కటి సంసారంలో తియ్యతియ్యటి తుఫానులనిసృష్టిస్తూ ఉంటాయి. అదంతా ముగిసి మళ్లీ సంసారం స్థాయిలో పడ్డాక ఈ తుఫానులలోని సౌందర్యాన్ని నేను ఆస్వాదించగలననేది నిజమే కాని, ఆ అత్యవసర పరిస్థితి ఉన్నంతసేపు

మాత్రం నా ఆలోచనలు సౌందర్య ఆరాధనమీద ఉండవు.

అందుకూ, ఆమె కలలంటే భయం నాకు. ఆమె కళ్ళలో వింతగా ఉన్న ఆ కాంతిని చూసినా, అందుకే భయం నాకు.

హఠాత్తుగా ఆమె నా వైపు తిరిగి, "ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నారు?" అంది.

"నీ ఆలోచనల గురించే!" అన్నాను.

చిరునవ్వుతో, "మరి, నాకేం ఆలోచన వొచ్చిందో తెలుసా?" అంది సుజాత.

"తెలీదు... చెప్పు" అన్నాను.

అనుకోకుండా ఆమెకి కావలసిన ప్రశ్న వెయ్యడం నా దురదృష్టకరమైన అలవాట్లలో ఒకటి. నా బుద్ధి చురుగ్గా పనిచేసి, వెచ్చగా టీ తాగుదామనో, పాటలు విందామనో, ప్రపోజల్ పెట్టి ప్రమాదకరమైన ఆలోచనలనించి ఆమెని ఇవతలికి తెచ్చి, క్షేమంగా, సంసార పథంలో సాగిపోయే నేర్పు నాకులేదు... అంటే, అంతా అయిపోయాక నా పొరపాటుని నేను గుర్తించుకునే శక్తి, అలవాటూ ఉన్నా, తీరా సమయం వొచ్చేసరికిలాగే, అజాగ్రత్తగా ఉండిపోతాను.

కిటికీ దగ్గరి కుర్చీవొదిలి నా పక్కకి వొచ్చి కూర్చుని, "ఈ వర్షంలో అలాగ వెళ్ళి తిరగాలని ఉంది" అంది సుజాత.

"ఈ వర్షంలోనా?"

"ఏం?... భయమా?"

నవ్వుతూ అంది సుజాత, నా కళ్ళల్లోకి చూస్తూ.

ఇలాటి ప్రశ్నలకి సమాధానాలంటూ ఉండవు. బయట వర్షం ఇంకా ఎక్కువైనట్టు కనిపించింది. నా కారు స్టార్టు అంటూ అయితే, ఈ వర్షంలో ఎంత దూరం వెళ్ళి ఆగిపోతుందో తెలీదు. నిర్మానుష్యమైన వీధుల్లోనో, నిర్జనంగా ఉండే ఊరి అవతలి రోడ్లలోనో ఏం నిజంగా జరుగుతుందోనని భయమే. కాని, ఎలాగ అంగీకరిస్తాను?

"పోనీండి... వొద్దులెండి"

అని నవ్వుతూ అంది సుజాత. ఆ మాటల్లో లాలన ఉంది. కాని, రెచ్చగొట్టే లాలన అది. నాలోని భయాల్ని బయటికితీసి బుజ్జగించే నవ్వు అది.

టైము తొమ్మిది పైన అయింది.

వర్షం నిజంగానే ఎక్కువ అయింది.

వీధులన్నీ నీళ్ళలో మునిగి ఉంటాయి—

లేచి నిలబడి, "తయారవు... మళ్ళీ వర్షం తగ్గిపోతుంది!" అన్నాను.

సుజాత నవ్వి, తానూ లేచింది. జీవితం చల్లగానూ వేడిగానూ ఉండకూడదుట— వెచ్చగా వెచ్చగా ఉండాలిట. తన సూత్రం అది.

"ముందర తాజ్‌కి వెళదాం!" అంది.

"తాజ్ తలుపులు తియ్యరు..." అన్నాను. ఈ చీకటి రాత్రిలో, వర్షంలో, దయ్యాలు మసిలేలాటి ఆ చోటికి వెళ్ళాలని లేదు నాకు—

"బయటనించే చూద్దాం; అంది సుజాత.

'వగ పేటికి చల్లచిందినన్—' అని మనస్సులో అనుకుని, సుజాతతో, "అలాగే!" నని, గరాజ్‌లోనించి కారు తీసి పోర్టికోలో పెట్టేను. కారు స్టార్టయేసరికి పదినిమిషాలు పట్టింది. పెట్రోలు అంతగా ఉన్నట్టులేదు... ఇంజనులోనించి ఏమిటో వింతగా ధ్వనులు...కాని, ఇవేవీ సుజాతకి చెప్పి లాభంలేదు...

లోపలికి వెళ్ళేసరికి టీ తెచ్చింది సుజాత. పదినిమిషాల కిందటి నిద్రమొహం కాదు ఆమెది - కళ్ళలో ఏదో వెలుగు, ముఖంలో ఉత్సాహం.

నిశ్శబ్దంగా టీ తాగుతూ, నా కారు ఎంతదూరం వెడుతుంది? ఎక్కడ ఆగిపోతుంది? అని ఆలోచిస్తున్నాను. అంతరాంతరాలలో సుజాతమీద కోపం ఏమీ లేదు నాకు... ఒకవిధంగా ఈ కోరిక నాకో కాంప్లిమెంట్. కాని, ఆమెని అప్రసన్నం చెయ్యకుండా ఈ ప్రయత్నం నించి విరమించగలిగితే నాకు విచారం కలగదు...

"ఆశగా ఆలోచిస్తున్నారా?" అంది సుజాత.

నవ్వి ఊరుకున్నాను...

మేము బయలుదేరబోతోంటే గేటు చప్పుడయింది... అటు చూసేసరికి గొడుగులో తల దాచుకుని వర్షంలో తడుస్తూ లోపలికి వొస్తూన్న సులోచన కనిపించింద.

రెండురకాల ఆలోచనలు పోటీ పడుతూ వొచ్చాయి నాకు.

సులోచన అంటే నాకు అంతగా స్నేహభావంకాని,గౌరవం కాని లేదు... మరి వెంకటేశ్ నాకు చాలా ఇష్టమైన మనిషి. సులోచన అతన్ని నిజంగా చాలా బాధలు పెట్టేసేది. అల్పసంతోషి అయిన వెంకటేశ్‌కి ప్రతిరోజూ ఏదో ఒక గొడవ - ఆమెతోటి. ఆ పరాయి దేశంలో నాతోకాక ఎవరితో చెప్పుకుంటాడు?

ప్రశ్నవేస్తోన్నట్టు చూసింది సుజాత.

ప్రశ్నవేస్తోన్నట్టు చూశాను నేను.

సులోచన మా ఇంటికి వొస్తే ఎంత వేగం వెళ్ళిపోతుందా అని చూసే నేను ఆమె ఈ రోజు ఎంతసేపు ఉంటే అంత బాగుంటుందనుకున్నాను...పాలపొంగు అట్టే కాలం ఉండనట్టే, మా సుజాత ఆలోచనల్లో పొంగు కూడా ఒక్కొక్కప్పుడు త్వరగానే తగ్గుతూ ఉంటుంది... ఏమో!— రక్షంతి పుణ్యాని పురాకృతాని!

సులోచనని లోపలికి తీసుకొచ్చి, టవల్ తెమ్మని నాకు ఆజ్ఞ ఇచ్చి సుజాత నేనక్కడ లేనట్టే కొద్ది నిమిషాలు ప్రవర్తించింది.

ఆ కొద్ది నిమిషాలలో స్పష్టమైన

విషయం సులోచన చాలాసేపు ఉంటుం దనీ, ఈ రాత్రికి నాకు మళ్ళీ వర్షంలో తడిసే యోగం లేదనీని. అయినా, కారు పోర్టికోలోనే ఉంచేను... అనవసరమైన ఆత్రత చూపితే సుజాతకి ఆలోచనలు రావొచ్చు...

ఇరవై నిమిషాలు లాంఛనాలతో గడిచిపోయాయి... సులోచన నివాసం మా పక్క వీథిలోనే అయినా ఆవిడ మాకంత తరుచుగా కనిపించదు... వెంకటేశ్ తఱచు రావడమే దీనికి కారణం ఏమో తెలీదు. సుజాత సులోచనకి టీ ఇచ్చి, కుశల ప్రశ్నలన్నీ వేసి, చివరకి, "పాపం! ఇలాటి రాత్రి బయలుదేరి వొచ్చారేం?'' అంది.

నేను కిటికీ దగ్గర కూర్చున్నాను—వాళ్ళు ప్రత్యేకం గమనిస్తే తప్ప కనిపించను... అంచేత వాళ్ళు నన్ను చూడ లేదనుకుంటాను.

"ఏం చెయ్యనండీ!... ఇంకెక్కడికి వెళ్ళను?'' అంది సులోచన.

మళ్ళీ సుజాత వేసిన ప్రశ్నకి సమాధానంలో భగవంతుడూ, సంసారం, మగవాళ్ళూ, వాళ్ళలో మూర్తీభవించిన దుష్టత్వం... అన్నీ దొర్లాయి.

"పెళ్ళి అయేముందు ఎలాగ ఉంటారు మగవాళ్ళు! దేవుళ్లలాగ... కాని, పెళ్ళి అయేక..."

కొంతసేపు భర్తలమీద జెనరల్‌గానూ, తరువాత క్రమంగా వెంకటేశ్ మీద ప్రత్యేకంగానూ సులోచన ఉపన్యసించింది. ఇదంతా వింటోంటే వాళ్లిద్దరికీ మధ్య ఈ రోజేదో పెద్ద గొడవే జరిగిందని త్వరలోనే తెలిసింది. నాకు అక్కడికివెళ్ళి కొంతసేపు వెంకటేశ్‌తో గడపాలనిపించింది.

లేచి, అటునించే గార్డెన్‌లోకి వెళ్ళి పక్కనించి నా గదిలోకి వొచ్చాను. తడిసిపోయాను. తుడుచుకుంటూంటే సుజాత వొచ్చి, "ఎక్కడికి?" అంది.

''ఎక్కడికీ లేదు..." అన్నాను. అనవసరంగా నిజంచెప్పి లాభంలేదు.

సుజాత పొడిబట్టలు తీసి ఇచ్చి, ఈ వర్షంలో ఎక్కడికీ పోకండి!—మీ ఆరోగ్యం అసలే మంచిదికాదు... రొంప చేస్తుంది!" అంది.

ఆ మాటల్లో ఆప్యాయత తప్ప మరేమీ లేదు. కాని, కొద్ది నిమిషాల క్రితం ఈ వర్షంలోనే నన్ను బయలుదేర దీసిన సుజాతకి ఈ క్షణంలో నాకు దగ్గరగా నిలబడ్డ సుజాతకీ తేడా ఏమీలేదు.

షర్ట్ బటన్స్ అన్నీ పెట్టి దూరంగా వెళ్ళబోతూన్న సుజాతని వొదలాలని అనిపించలేదు. దగ్గరగా తీసుకుని, "సులోచన... వెళ్ళిపోయిందా?" అన్నాను, వ్యర్థమైపోతోన్న వర్షపు రాత్రిని చూస్తూ.

"లేదు... ఆమెను గురించి మాట్లాడకండి...''

కొన్ని నిమిషాలు మేము దేన్ని గురించీ మాట్లాడలేదు... బయట ఇంకా ఉధృతం తగ్గని వర్షపురొద... ఖాళీలేని మా మధ్య వెయ్యి చెప్పనక్కరలేని మాటలు. ఆ కొన్ని నిమిషాలూ క్షణం లాగ గడిచిపోయాయి.

ఒక్కసారి నన్ను విడిపించుకుని, "మీ రిలాగే...నమ్మకూడనివాళ్లు!" అంటూ, డ్రెస్సింగ్ టేబిల్ ముందు కూర్చుంది.

నిమిషం తరవాత లేచి వెడుతూ, "సులోచన ఉపన్యాసాలన్నీ విన్నారుగా!'' అంది సుజాత.

"విన్నాను- నన్ను చూశావా?" అన్నాను.

''ఇద్దరం చూశాము... అందుకే ఆవిడ ఉపన్యాసాలు... మీకోసం!—ఇంక ఆవిడ అసలు సంగతికి వొస్తుంది. అదేదో తెలిశాక ఆవిణ్ని డ్రాప్‌చేసి రండి—అప్పటి దాకా, బుద్ధిగా కూర్చోండి!... కిటికీదగ్గర మట్టుకు కాదు!" అని చెప్పి, నా సమాధానం

వినకుండానే సుజాత క్రిందికి వెళ్ళిపోయింది.

నవ్వుకున్నాను.

వానలేని సాయంకాలాలలో ఆ కిటికీ దగ్గర నిలుచుని, మా గార్డెన్‌కి అవతల ఉన్న ఇంట్లోని అమ్మాయిని నేను కొన్నిసార్లు చూసి ఉండడం నిజమే— సుజాత అదంతా ఎలాగ గమనించిందో తెలీదు... కానీ, ఈ సాయంత్రం సుజాత నన్ను వార్న్ చెయ్యడం!... సుజాత తత్వమే అది!

పదిన్నరదాకా పుస్తకం చదువుతూనూ, రేడియో వింటూనూ గడిపాను- అప్పటికి వర్షం తగ్గింది.

అప్పటికి సుజాత వచ్చి, నా పక్కన కూర్చుని, "చదువు బాగా సాగుతోందా?" అంది.

"ఆవిడ వెళ్ళిందా ?" అన్నాను.

"లేదు- మీరు డ్రాప్‌చేసి రండి" అంది.

సంతోషంగా లేచాను. వాన వెలియడంకన్నా ఆనందంగా ఉంది.

''నువ్వూ రా!" అన్నాను సుజాతని.

"నేను భోజనంసంగతి చూస్తాను... అయినా మీకేం ప్రమాదంలేదు'' అంది. అక్కడ వెంకటేశ్ ఉంటే, కొంచెం సేపు మాట్లాడాలనే ఆలోచన వొచ్చింది.

"అక్కడెవరూ లేరులెండి- వాళ్ళ నౌకరుతప్ప ;"

"ఏం ?— వెంకటేశ్—''

"అదంతా ఓ పెద్ద కథ...డ్రాప్‌చేసి వొస్తారా, లేక ఆవిణ్ని ఈ రాత్రికి మన ఇంటికి ఆహ్వానించేదా?" అంది సుజాత.

త్వరగా వెళ్ళి మళ్ళీ కారు స్టార్ట్ చేశాను. సులోచనని క్షేమంగా దింపి తిరిగి వొచ్చేసరికి పదినిముషాలు కూడా పట్టలేదు.

"మీ కారుకి స్పీడ్ రికార్డులా ఉందే!'' అంది డైనింగ్‌రూమ్‌లో నా కోసం ఎదురుచూస్తూన్న సుజాత.

కొంచెం గర్వపడ్డాను.

ఆకలిగా ఉంది ఇద్దరికీని.

సగంభోజనం అయాక, "సులోచన మాట అడగనేలేదేం ?" అంది సుజాత.

"ఆమెమాట ఎత్తకు'' అన్నాను.

"పాపం!... అయినా, మీ మగవాళ్ళు అందరూ అంతే!'' అంది సుజాత.

కొంచెం ఆశ్చర్యంగా చూశాను.

కాని, ఏమీ అనలేదు. క్లిష్టపరిస్థితుల్లో వొచ్చి నన్ను కొంచెం రక్షించినా, సులోచనకి ఆ రాత్రి అక్కడ స్థానంలేదు... నాటకంలో తన పాత్ర నిర్వహణ అయిపోగానే నటుడు నిష్క్రమించాలి. సులోచనా అంతే.

భోజనం ముగించి మీదికి వెళ్లాను. కిటికీ తలుపులు తీశాను... రాత్రి చాలా ఆలస్యం అయినా, చాలా ఇళ్ళలో దీపాలు వెలుగుతూనే ఉన్నాయి. తడి రాత్రులకీ దీపాలకీ ఉన్న సంబంధాలని గురించి ఆలోచిస్తూ పడుకుని సిగరెట్ కాలుస్తోంటే సుజాత వచ్చింది.

ఆమె నా కెప్పుడూ బాగానే ఉంటుంది... కాని యిప్పుడు మరీ బాగుంది

నాకు అందకుండా కాళ్ళ దగ్గర కూర్చుని, "మీ వెంకటేశ్-ఏమి చేసేడో తెలుసునా?" అంది.

"తెలీదు-కాని, ఆలాటివన్నీ పగలు చెప్పుకునే కథలు'', అన్నాను.

"కాదు...పాపం, సు లో చ న ని ఎందుకలాగ ఏడిపిస్తాడు?...ఇవేళ ఏం జరిగిందో తెలుసా?"

నాకు తెలీదు. కాని, అడగాలనిలేదు.

సుజాత నా చేతిలో పుస్తకం అటు పడేసి, "పాపం!... ఏదో తెలియక సులోచన ఏదో అంటే—"

"ఏమంది ?"

"ఏమైతేనేం లెండి ? ఆడది...ఏదో అంటుంది..."

''ఇంతకీ, ఏమంది?"

అనిష్టంగానే సుజాత జరిగిన సంగతి...సులోచన కథనంప్రకారం... జరిగినది చెప్పింది.

ఆమె, వెంకటేశ్ సంసారం మొదలుపెట్టిన ఈ ఎనిమిది నెలల్లోనూ, అతను ఒక్కరోజుకూడా టైముకి ఇంటికి వచ్చేవాడు కాదుట ''టైముకంటే ?... ఏం ప్రశ్నలండీ మీవి ? వాళ్ల ఆఫీసు అయిదుకి అయిపోతుందా? దయాల్బాగ్‌నించి ఈదోగాకి స్కూటర్ మీద ఆరునిమిషాలేనా?...అదా? ఒకనాడావిడ స్వంతంగా చూసిందిలెండి... ఏం ఆడవాళ్ళు స్కూటర్ నడపలేరా?- దానికేంలెండి... అతను మామూలుగా ఇంటికి చేరేసరికి ఏడు, ఎనిమిదీట- ఒక్కొక్కప్పుడు పదీ పదకొండూట-

నవ్వేను. సుజాత పట్టించుకోలేదు.

"పాపం! అతనంటే ఆవిడకి ప్రాణం కదా! నిమిషం ఒక గంటలాగ గడుస్తుందట..."

"మరి-ఇవేళ?"

"సెలవురోజుకదా ? అతను ఇంటిపట్టున ఉండకూడదూ?- ఆవిడకి అసలే కాలం గడవక రోజుకో సినిమాకి పాపం ఒంటరిగానే పోతుంది కదా. ఈ రోజైనా ఆ వెంకటేశ్ ఆమెతో గడపకూడదూ?"

"నీ లాజిక్..."

"నా లాజిక్ వొదిలి న్యాయానికి రండి!... అతనెక్కడికో వెళ్ళడానికి పదిగంటలకే ప్రయాణం అవుతోంటే పాపం! తన ప్రేమకొద్దీ తాను బాధపడి... 'ఏ అమ్మాయికోసం!' అని అడిగిందిట...అంతే ఒక అరగంటపాటు ఆ విషయంలోనే ఆవిడ ఏదో అందే అనుకోండి... అ త ను మా త్రం ఉదయం పదిన్నరకి వెళ్ళి ఇప్పటిదాకా రాలేదుట!"

"పాపం..."

"నిజమే ! అసహాయురాలు—"

నేను బాధపడుతోన్నది వెంకటేశ్ కోసం అనబోయి, ఊరుకున్నాను. చల్లటిగాలి వేస్తోంది... ఈమెతో మాటల యుద్ధానికి దిగేసమయం కాదు.

"నన్నేం చెయ్యమంటావు? ఎక్కడ వెతకడం?" అన్నాను, మంచిగా.

"ఈ రాత్రా ?... మీకు మతి పోతోంది."

నేనేం అన్లేదు. సుజాత మాటలో కొంత నిజం ఉంది మరి.

"నేను చెప్పింది, మీ మగవాళ్లు చేసే అన్యాయాలని గురించి- పాపం! ఆమె ఏదో అందే అనుకోండి. సరిగా సర్దిచెప్పాలిగాని, ఇంత భీకరమైన రాత్రికి కూడా ఇంటికి రాకుండా ఎక్కడో ఉండి పోతాడా ?"

"అది పొరపాటే...కాని, సులోచన అలాగ వేధిస్తే ఏంచేస్తాడు ?"

"అతను తప్ప, ఆమె కింకెవ్వరూ లేరు కనక, అలా అంది... బాధకొద్దీని. ఏదో హాస్యంగా తీసుకోవాలిగాని... ఆ వాకౌట్ ఏమిటి?"

ఆ తర్కానికి ఎలా సమాధానం చెప్పను?

ఏమిటో ఆలోచిస్తూ కొంచెంసేపు కూర్చుని, దీపాలు తీసేసింది సుజాత, నాకూ కూడా లొంగకుండా అటు వెళ్ళిన నా చేతుల్ని నాకు వొప్పగిస్తూ, "ఎంత ఆలోచించినా, మగవాళ్లు చేసే అన్యాయాలకి హద్దులు కనిపించడంలేదు... ఏం చెయ్యాలో!" అంది.

ఇలాటి ప్రశ్నకి జవాబుగా మరి కొంచెం అన్యాయం చెయ్యడమే న్యాయం-ఆ మాట సుజాతకీ తెలుసును.

ఉదయం ఆరు కాకుండానే సుజాత నన్ను లేపి, "త్వరగా లేవండి..." అంది.

ఉదయం నేను షేవ్ చేసుకునేదాకా నా ముఖం చూడననే వ్రతానికి విరు

ర్థంగా సుజాత నన్ను లేపుతోందంటే ఏదో జరిగి ఉంటుందని, వెంటనే లేచి, ''ఏమిటి?'' అన్నాను.

''వెంకటేశ్ వచ్చాడు...''

''ఎంతసేపయింది?''

''పదినిమిషాలు...''

''ఏమంటాడు ?''

''మీరే అడగండి...''

కిందికివెళ్ళి టీ తీసుకుంటూ ఇద్దరం మాట్లాడుకున్నాం. అంటే, వెంకటేశ్ మాట్లాడుతూంటే నేను విన్నాను.

అంతావిని నేను చాలా ఆశ్చర్య పడ్డాను.

వెంకటేశ్‌కి భార్య సులోచన అంటే చాలా భయంఅనీ, ఆమెగీసిన గీటు దాటడనీ, అతని జీవితంలో ఆనందానికి కట్టే చోటు లేదనీ నాకు మామూలుగా ఉద్దేశం... అవే నిజమైన కారణాలను కుంటాను- అతను వెళ్ళి ఓ వన్నెలాడిని పరిచయం చేసుకున్నాడు.

వివరాలనిబట్టి ఆమె అతన్ని లోబరుచుకుందనిపించినా, ఆ మాట అంగీకరించేలా గలేదు వెంకటేశ్.

వివరాలన్నీ ఎందుగ్గాని, నాలుగైదు నెలలనించి అతను కొంత ఆనందాన్ని పొందుతూ వొచ్చాడు, ఓవర్ టైమ్ అనీ, టూర్ అనీ పేర్లుపెట్టి, సెలవు తీసుకునీ, ఆ దొంగిలించినగంటలని ఆమెతో గడుపుతూ—

నిన్న అంతా తెలిసిపోయింది సులోచనకి. అతను బాధపడిపోతున్నాడు.

''ఆమెకి అన్యాయం చేసేను బ్రదర్ !— ఇదంతా ఆమెకెలా తెలిసిందో ! అయినా, ఎలాఇన్నాళ్ళూ భరించిందో !... తలుచుకుంటేనే సిగ్గుగా ఉంది!— ఆమెకి నా ముఖం చూపెట్ట లేక నిన్ననంతా అక్కడా అక్కడా తిరిగేను...''

''ఎక్కడా?'' అన్నాను.

''అక్కడ కాదులే... మధురలో ఫ్రెండ్ ఉంటే అక్కడికి వెళ్ళేను...''

మళ్ళీ తన జీవితం సాఫీగా సాగేందుకు... ఎలాగైనా దారి చూపెట్ట మంటాడు...

నేను అంతా తెలిశాక బాధపడ్డాను. నిశ్శబ్దంగా అందరం కూర్చున్నాం.

సులోచన అంటే నాకంత అభిమానం లేకపోవడానికి కారణాలు జ్ఞాపకం వొచ్చాయి.

వెంకటేశ్ పెళ్ళిచేసుకుని వొచ్చిన రోజు జరిగినది ఇప్పటికీ నాకు జ్ఞాపకం ఉంది.

రైలు దిగగానే నేనూ, సుజాతా, మరో నలుగురైదుగురం వెళ్ళి స్వాగతం ఇచ్చాము. వెంకటేశ్ మెరుస్తోన్న కళ్ళతో గర్వంగా, ఆమెని మా అందరికీ వేరు వేరుగా పరిచయంచేసి ఆమెకి మమ్మల్నందరినీ పరిచయంచేశాడు.

మేమందరమూ కలిసి లంచ్ ఏర్పాటు చేశాము. వారిద్దరినీ ఆహ్వానించేము.

వెంకటేశ్ చాలా కృతజ్ఞత చెప్తూంటే సులోచన అతన్ని పక్కకిపిలిచి ఏమిటో చెప్పింది. రెండునిమిషాలు అతను బతిమిలాడుతోన్నట్టు ఏదో అనడమూ ఆమె బుర్ర అడ్డంగా ఆడించడమూ గమనించాను.

చివరకి ముఖం వేలవేసుకుని వొచ్చి, ''సారీ బ్రదర్ !...ఇవేళ ఆవిడకేదో వ్రతంట... పూజచేసుకుని వొండుకుని తప్ప తినదుట!'' అన్నాడు.

ఉన్న ఆడవాళ్ళు ఏమి పూజో నని అడిగి చూశారు-కాని, ఆమె ఏమీ చెప్ప లేదు_ చివరికి ఎందరేమన్నా సులోచన అంగీకరించకపోతే మేమందరం వాళ్ళ లేకుండానే లంచ్ ముగించాము. అప్పుడే సులోచన మీద కొంత దురభిప్రాయం కలిగినా, ఆమె 'వ్రతం'లో ఏమన్నా నిజం ఉండేమోనన్న అనుమానం చిన్నది లేకపోలేదు. కాని వాళ్ళు తరవాత ఒక హోటల్‌కి వెళ్ళి భోజనం చేసిన సంగతి విశ్వసనీయంగా తెలిశాక అసలు విషయం బోధపడింది.

ఆ తరవాత చిన్న చిన్న విషయాలిలాటివే జరిగినా, నేను పెద్ద బాధపడలేదు. కాని వెంకటేశ్‌ని మా ఇంటికి రాకుండా ఆమె కట్టడి చెయ్యడం నాకు కోపం తెప్పించింది...అక్కడికి వొచ్చిన సంగతి ఆమెకి తెలియకుండా అతను జాగ్రత్తపడవలసిన అవసరం కలిగించింది సులోచన.

వీటన్నిటిని గురించి ఆలోచించి, ఉన్న సంగతి అతనికి చెప్పేద్దామని అనుకున్నాను... కాని, సుజాత కళ్ళతోనే నన్ను వారించడంతో అప్పటికి ఊరుకున్నాను. ఆమెకి సులోచనమీద ఏ భావాలు ఉన్నా, అభిమానం ఉన్నట్టే ఆమెతో ప్రవర్తించేది. చాలాకాలం దాకా దీని క్కారణం నాకు బోధపడలేదు. క్రమంగా, ఇది స్త్రీలకి మధ్య ఉండే సహజమైన సింపతీ అని బోధపడి, సరిపెట్టుకున్నాను.

మాకంతా చెప్పేక వెంకటేశ్ హృదయం తేలికపడ్డట్టు ఉంది, అతను నిద్రపోయాడు. నేను అంతా అతనికి చెప్పాలనే ఆలోచన బలపడుతూంటే టెలిఫోన్ వొచ్చింది - హఠావుడిగా బయలుదేరి ఫిరోజాబాద్ వెళ్లాల్సి వొచ్చింది.

''మీరు వెళ్ళరండి... ఈ విషయం నాకు వొదిలేయండి'' అంది సుజాత.

నామీద ఉన్న బాధ్యత ఏదో నేను నిర్వహించని బాధతో, ''ఏం చేస్తావు?'' అని అడిగాను సుజాతని.

''సులోచనకి మంచి జరిగేలాగ !'' అంది సుజాత.

''వెంకటేశ్ మాట?'' అన్నాను.

సుజాత నవ్వి ఊరుకుంది.

' నేను వెళ్లిపోయాను. ప్రయాణంలో

ఈ విషయం గురించి అంతగా ఆలోచించలేదు... ఆమె ఏంచేస్తుందో నాకు తెలుసుగా!... ఇలాగ దేవుడిగా వాళ్ళద్దరి జీవితాలతో ఆడుకోవడం సుజాతకి చాలా సంతృప్తిగా ఉంటుంది అనుకున్నాను. పాపం, వెంకటేశ్!

ఆ రాత్రి ఆలస్యంగా వొచ్చాను - భోజనం అయిందనిపించి ఎంతో బడలికగా మంచంమీద వాలేసరికి అనుకోకుండానే నిద్ర పట్టేసింది.

సుజాత లేపితే ఆశ్చర్యంగా లేచేను.

గంభీరంగా ఉంది ఆమె.

"ఉదయం జరిగిం దేమిటో అడగలేదేం!'' అంది.

"అడగవలసిన అవసరం లేదు కనక!" అన్నాను.

"నిద్రగా ఉందా?'' అంది, క్షణం ఆగి.

"అవును...దేవుడి ఆట ఆడి నువ్వూ అలిసిపోయి ఉంటావు— నిద్రపో!" అన్నాను. నాకు మళ్ళీ నిద్ర పట్టేసింది.

నాలుగైదు రోజులు ఆ ప్రస్తావన మా మధ్య రాలేదు. నేనూ నా ఆఫీసు పనిలో పూర్తిగా నిమగ్నమైపోయాను.

ఆ రోజు శనివారం. నాలుగౌతోంటే వెంకటేశ్ వొచ్చాడు.

వాడి ముఖం చూడగానే జాలికలిగేలాగ ఉంది. ఆశ్చర్యం ఏముంది? సుజాత చెప్పాల్సినవన్నీ చెప్పాక వాడి జీవితం పూర్తిగా నరకం అయిపోయి ఉంటుంది.

నాలుగు నిముషాలు మాట్లాడకుండా అలాగే కూర్చున్నాడు వెంకటేశ్.

ఏమనాలో నాకూ తెలియలేదు.

సిగరెట్ ఆఫర్ చేశాను

ముందు వొద్దని, మళ్ళీ అడిగి తీసుకుని, "రాత్రి జీ. టీ. కే ప్రయాణం" అన్నాడు.

ఆశ్చర్యపడి, "ఎక్కడికి?" అన్నాను.

"మా వూరు... అంటే అత్తవారి ఊరు" అన్నాడు.

"ఎన్నాళ్ళు?''

"శాశ్వతంగాను... ఈ ఆగ్రాలో ఇవే నా చివరి గడియలు," అన్నాడు తొందరగా సిగరెట్ దమ్ములాగుతూ.

నా కా క్షణంలో సులోచనమీద కన్న సుజాతమీద కోపం ఎక్కువగా వొచ్చింది.

"సారీ..." అన్నాను.

అతను తల వొంచుకున్నాడు.

"సుజాతని క్షమించు—" అన్నాను.

ఒక్కసారి అవతల పారవేసి వెంకటేశ్ ఒక్కసారి లేచి నిలబడ్డాడు.

"సుజాతనా?— క్షమించడమా? నీకు మతిపోయిందా?" అన్నాడు.

తెల్లబోయి చూశాను.

ఉద్రేకంగా మాట్లాడాడు వెంకటేశ్.

"సుజాత నూరుసార్లు నోరు మూసుకొమ్మనినాకు చెప్పింది జగన్! సులోచన చేత నాకు క్షమాపణ చెప్పించింది!— జరిగిన నిజం సులోచనకి చెప్పనని సుజాతకి వాగ్దానం చేశాను... రెండు రోజులు తిరగకుండా ఒక్క నిమిషంలో అన్నీ మరిచిపోయి— అంతా చెప్పేశాను. సుజాత చెప్పినట్టే అయింది— క్లోజ్! రెండురోజుల తరవాత కరిగిపోయి నిజం చేప్తే నా జీవితం ఇంక నరకమేనని ఆమె అన్నట్లే అయింది!''

ఆశ్చర్యపడి, ఆలోచనలో ఉండిపోయాను.

''గుడ్ బై బ్రదర్!— అక్కడేదేనా ఉద్యోగం దొరికితే ఉత్తరం రాస్తాను!"

వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా అతను వెళ్ళిపోయాడు.

టైము చూడకుండా నేను వెటంనే ఇంటికి వెళ్ళాను. సుజాతని చాలా అడగాలనిపించింది. కాని, మరీ గంభీరంగా ఉన్న ఆమె ముఖంచూసి, "ఏం అలాగ ఉన్నావు?" అని మాత్రం అడిగాను.

"ఫోనులో సులోచన..." అని, ఆగిపోయింది సుజాత. కన్నీళ్ళు పెట్టేశక్తి ఉంటే ఆ క్షణంలో అవి బయటికి వొచ్చి ఉండేవి.

ఆమెని దగ్గరగా తీసుకున్నాను.

ఇంకా దగ్గరగా వొచ్చి, పెద్ద నిటూర్పు విడిచింది. నా కళ్ళలోకి చూస్తూ, "చూడండి! ఒక్క వాగ్దానం చెయ్యండి'' అంది సుజాత.

అలాగేనని సూచించేను.

"ఆ వెంకటేశ్ లాగా చెయ్యకండి! ఎప్పుడూ!"

చాతనయినంత మృదువుగా, "కాని... వెంకటేశ్ అంత పెద్ద తప్పు ఏమీ చెయ్యలేదు సుజాతా!... అ మనిషితో తప్పుగా తిరగడం తప్పు!" అన్నాను.

మళ్ళీ నిట్టూర్చింది సుజాత.

నానించి విడివించుకుని, ఒక్క అడుగు అవతలికివేసి, "అదికాదండీ, అతని పొరపాటు!..." అంది.

"మరి?"

"అంత సులువుగా దొరికిపోవడం!"

ఎర్రటి ఆమె కళ్ల వెనకాల చిరునవ్వు ఉన్నట్టు అనిపించింది నాకు. కాని, ఆ కళ్లలోకి పరీక్షగా చూడలేకపోయాను.

సిగరెట్ తీసుకున్నాను.

వొణుకుతున్న చేతులతో దాన్ని వెలిగించే ప్రయత్నంలో కళ్ళు ఇటు తిప్పుకున్నాను.

సుజాత త్వరగా క్రిందికి వెళ్ళిపోయింది.